

stalo proti úmluvě. Nelze o tom pochybovati, že by žalobkyně mohla směnkou, teď již řádně vyplněnou, znovu zažalovati a přičilo by se také zásadě procesní hospodárnosti, kdyby směnečný platební příkaz byl zrušen jen z důvodu, že směnka byla vyplněna teprve za sporu a žalobkyně tím donucena k podání nové žaloby. Odvolací soud tudíž nepochybil po právní stránce, zachovav směnečný platební příkaz v platnosti. Dovolání muselo se minouti s úspěchem.

Čís. 10229.

V § 96 pat. zák. jde o různé žaloby. Tím, že se žalobce vzdal žalobního nároku na uznání patentu, nároku na zápočet a na odstranění předmětů, poněvadž již pominul důvod, proč podal tuto žalobu (patent zatím zanikl), nebyl dotčen jeho nárok na náhradu škody (na vydání obohacení) podle § 96 e) pat. zák.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, R I 211/30.)

V žalobě Ck IV 10/28, podané dne 5. května 1926, navrhla žalobkyně, by žalované firmy byly uznány povinnými a) uznati její patentová práva z čsl. patentu čís. 7637, b) upustili od dalších činů rušebních, c) odstraniti předměty, jimiž bylo porušení spácháno a nahraditi jí útraty sporu. Při tom si vyhradila uplatňovati nárok na náhradu škody, pokud se týče na vydání obohacení, jehož se pak domáhala žalobou Ck IV 35/28, podanou dne 28. dubna 1928. Podáním ze dne 25. září 1929 vzala žalobkyně žalobu Ck IV 10/28 zpět, vzdávajíc se zažalovaného nároku, vzhledem k tomu, že patent, jehož porušení stihala, uplyne již 1. března 1930, takže jest jisto, že před tímto dnem nemůže dosáhnouti právoplatného zákazu činů její patent rušících. Výslovně však prohlásila v podání, že si vyhrazuje nároky uplatněné jinými spory, které zahájila u téhož soudu proti těmže žalovaným (Ck IV 35/28). Procesní soud první stolice žalobu Ck IV 35/28 zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Jde o to, zda zpětvzetím žaloby ve sporu Ck VII 54/28, nyní Ck IV 10/28 se vzdáním se nároku byl odňat nezbytný skutkový a právní předpoklad pro nárok uplatněný žalobou Ck IV 35/28, jak míní soud procesní, či zda žaloba, o níž jde, jest potud samostatná, že vzdání se žalobního nároku ve sporu Ck IV 10/28 a zpětvzetí žaloby nemá vliv na nárok vymáhaný onou žalobou, jak dovozuje soud odvolací. Jest si předem ujasniti význam a dosah žalob, které § 96 patentního zákona ze dne 11. ledna 1897, čís. 30 ř. zák. poskytuje tomu, v jehož patentní právo bylo zasaženo. Zákon praví, že proti každému rušení může po-

škozený podati žalobu: a) by jeho patentní právo bylo uznáno, b) by bylo upuštěno od dalších činů rušebních, c) by byly odstraněny předměty, jimiž bylo porušení spácháno, d) by byly změněny prostředky, jimiž bylo porušení provedeno, a e) by mu byla dána náhrada nebo vydáno obohacení. Že tu nejde o jedinou žalobu, nýbrž o žaloby různé, patrně již z marginální rubriky k § 96 pat. zák.: »Einstellungsklagen« a z druhého odstavce tohoto §, který upravuje příslušnost soudu k řízení »o těchto žalobách« (»über diese Klagen«). Jest tudíž nepochybně, že ten, kdo byl rušen ve svém právu patentním, může zvoliti kteroukoli z těchto žalob, po případě spojití vymáhání svých nároků v žalobu jednu, podle toho, na čem mu právě záleží nebo podle okolností případu nebo po případě jednotlivé nároky uplatniti postupně. Všeobecná patentní žaloba podle § 96 pat. zák. směřuje jednak k uznání patentního práva, jednak k upuštění od dalších zásahů a k odstranění předmětů zásahu. Proti této žalobě patentní jest žaloba o náhradu škody, způsobené zásahy. Kdežto se všeobecná patentní žaloba zakládá na absolutním nároku majitele patentu na uznání patentního práva a jest preventivním opatřením pro budoucnost, má žaloba o náhradu škody podle § 96 pat. zák. za účel vyrovnati právní příkoří způsobené majiteli patentu i jednáním třetích osob, přičicím se právu z patentu. Z toho plyne, že spory Ck IV 10/28 a Ck IV 35/28 jsou na sobě docela nezávislé a mají každý docela jiný, samostatný předmět. Žaloba směřující k uznání práv patentu jest svou povahou ryzí žalobou zjišťovací podle § 228 c. ř. s. Otázka, zda jest tu právní zájem na bezodkladném určení, posuzuje se podle doby vynesení rozsudku. Majitel patentu může přímou žalovati o náhradu škody pro porušení patentu a zbývá mu jen tato žaloba, zanikne-li jeho patent. Neboť v tomto případě nemůže již žalovati ani na zdržení se ani na změnu předmětů, ani na uznání patentu, naproti tomu uplynutím patentu nejsou dotčeny jeho nároky na náhradu škody. Majitel patentu nemusí se žalobou o náhradu škody spojití další žalobu a uplatňovati jiné nároky v § 96 zmíněného zákona uvedené. Z prohlášení ze dne 25. září 1929, jímž se vzdala žalobkyně nároku na zjištění ve sporu Ck IV 10/28 nelze vyvozovati důsledky pro spor o náhradu škody Ck IV 35/28, způsobené prý žalobkyni zásahem žalovaných do jejího patentu, to tím méně, ana si žalobkyně vyhradila výslovně nárok na náhradu škody. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v době, kdy měl býti vynesěn prvý rozsudek, neměla již právní zájem na tom, by její právo, jehož se domáhala v žalobě Ck IV 10/28, bylo co nejdříve určeno soudním rozhodnutím, a to proto, poněvadž zájem její pominul, an patent zanikl 1. března 1930 a žalobkyně nemohla očekávati, že před uplynutím patentu dosáhne právoplatného rozhodnutí v této věci, vzala žalobu o zjištění zpět; ale neučinila tak proto, že jí právo patentu nepřislušelo, kteréhožto práva se vůbec nevzdala. Toto prohlášení žalobkyně, jež nemůže býti odlučováno od její pohnutky, jest rozhodující, ano plyne z výpisu z patentového rejstříku patentového archivu v Praze čís. sezn. 115, čís. patentu 7637, že patent žalobkyně uveřejněný v patentním věstníku dne 1. března 1915 zanikl uplynutím 15 let, tedy dne

1. března 1930. Řečeným prohlášením nevzdala se však žalobkyně práva z patentu, ana tím ještě nijak neprohlásila, že nemá patent, a nebyl jí tím odňat ani právní ani skutkový základ pro žalobu o náhradu škody, nýbrž vzdala se jen žalobního nároku na uznání patentu, nároku na zápočet a na odstranění předmětů, poněvadž již pominul důvod, proč podala žalobu, tudíž nechtěla, by o tomto nároku bylo soudem rozhodnuto. Křivdilo by se žalobkyni, kdyby se jí upřelo právo domáhati se nároku z patentu, ana se tím odpůrci — jsou-li jeho věcné námitky oprávněné — nestane újma.

Čís. 10230.

Rozvedená manželka, domáhající se na manželi žalobou placení výživného, má nárok na prozatímní výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, R I 687/30.)

Návrh rozvedené manželky, by jí bylo povoleno prozatímní opatření placením výživného až do právoplatného rozhodnutí sporu o placení výživného, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, p o n ě v a d ě po provedeném rozvodu manželka, podavší žalobu o placení výživného, nemá nároku na zatímní opatření přiřknutím zatímního výživného podle § 382 čís. 8 ex. ř., ano o tom lze rozhodnouti jen rozsudkem (rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ze dne 16. dubna 1913 R II 391/13 a rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. září 1921 R I 1172/21 sb. n. s. 1184). R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu rozhodl. D ů v o d y: Podle § 91 obč. zák. jest manžel povinen, by poskytoval manželce podle svého jmění slušnou výživu. Při dobrovolném rozvodu závisí na dohodě manželů, zda a v jakém rozsahu se tato povinnost k výživě i na dále ponechává v platnosti (§ 1263 obč. zák.). Bylo-li soudcovským rozsudkem uznáno na rozvod, nezaniká tím ještě manželův závazek k výživě, neboť manželství trvá co do svazku dále. Nevinné straně jest dáno na vůli, by pokračovala ve svaatebních smlouvách, anebo podle okolností žádala přiměřené výživné (§ 1264 obč. zák.). Nemá-li ani ta ani ona nebo má-li i ta i ona strana vinu na rozvodu, může ten i onen z manželů žádati, by svaatební smlouvy byly prohlášeny za zrušené (§ 1264 obč. zák.). Jak právě zmíněno, nezaniká povinnost manžela k výživě ve všech případech soudcovským rozhodnutím, nýbrž jen v určitých shora řečených případech. V projednávaném případě nebylo přes ustanovení § 6 min. nař. ze dne 9. prosince 1897 čís. 283 ř. zák. vysloveno v rozsudku o rozvodu, zda ta neb ona strana a která má vinu na rozvodu, či zda ani tu ani onu stranu vina nestihá. Není tudíž podkladu k tomu, by bylo vysloveno, že zanikl nárok manželky na výživné proti manželovi. Pokud ale zánik výrokem o vině (nebo jinak) nenastal, trvá dále zákonný nárok manželky, neboť trvá i na dále manželství co do svazku. Tento v § 91 obč. zák. tkvící nárok manželky jest rozvodem jen v tom změněn, že nezní, jako § 91 obč. zák.